

TOUHY

Smysly jsou svou povahou neukázněné
Vybráno ze Satsangů 14.2.1997, 10.2.2001 a 8.2.2006

Óm Šrí Paramátmane Namaha

Bhagavadgíta, kapitola 2, verš 60:

„Smysly, které jsou svou povahou neukázněné, mocně strhují i mysl moudrého člověka, který praktikuje sebekontrolu, Ardžuno.“

Pán konstatuje, že smysly jsou „neukázněné“. Smysly jsou neukázněné a je to jejich přirozenost, že jsou takové. Na chvíli se nezastaví, nemohou zůstat pasivní. To se týká všech smyslů. Pokud patří něco k přirozenosti něčeho, není možné to jen tak snadno změnit. Museli bychom jít proti síle Přírody. Například přirozeností očí je stále se někam dívat. Odvrátíte zrak, když na ulici míváte hezkého muže nebo krásnou ženu a pokračujete dál ve své cestě. Zaujali jste postoj duchovního hledajícího, který si takových věcí nechce všímat. Ale ujdete sotva několik metrů a vaše hlava se otočí zpět. Vysvětlíte si, že není nic špatného na tom, jenom se rychle podívat. Oči se chtějí dívat - jsou ve své podstatě neukázněné. Nemáte chuť na sladkosti, ale když to z kuchyně zavoní, začnete zvažovat, že si tam zajdete vzít něco dobrého. Pán proto říká, že neukázněnost je v povaze smyslů.

Dále Pán vysvětluje, že smysly jsou ve své přirozenosti tak neukázněné, že mocně strhují i mysl moudrého člověka, který usiluje o sebekontrolu. Pán mluví o člověku, který je nejen moudrý, ale zároveň i poctivě provádí duchovní praxi. Nemluví se zde o obyčejném člověku. Pán objasňuje, že smysly silně smýkají i mysl moudrého člověka, který se snaží být jogínem.

V tomto verši je slovo moudrý použito pro označení člověka, který usiluje o moudrost a osvícení. Nemluví se zde o osvíceném člověku. Smysly nemohou strhávat mysl osvíceného člověka. Označení moudrý zde patří hledajícímu, který hledá konečnou moudrost a osvícení, a ne člověku, který již dosáhl poznání svého skutečného Já.

Jedinou skutečnou moudrostí v životě je snaha osvobodit se z cyklu zrozování a smrti a z existence plné utrpení, kterému se nevyhneme, dokud jsme připoutáni k požitekům našich smyslů. Smysly tedy působí i na mysl člověka, který je natolik moudrý, že chce pouze skutečnou moudrost (osvícení neboli vědomí Boha), a který po tom nejenom touží, ale také o to skutečně usiluje. Pán říká, že i mysl těch, kteří jsou moudří (zvolili si cestu osvícení jako jediný cíl svého života), a kteří se nerozhodli pouze intelektuálně, ale usilují o osobní duchovní zkušenost, je strhávána mocnou silou smyslů. Proto buďte bdělí, smysly mají velkou sílu. Když i mysl takových moudrých lidí podléhá neukázněnosti smyslů, jak asi na tom jsou obyčejní lidé?

Naslouchající těmto slovům svého velkého Mistra, musel být Ardžuna zaplavený hlubokým pocitem úzkosti a nejistoty. Je-li to tak obtížné, jak by mohlo být v jeho

možnostech cíle dosáhnout? Cíl se zdá být skutečně nesnadný až téměř nemožný. Po vyslechnutí verše musí být každý do hloubi srdce otřesený a připravený o všechnu odvahu. Skutečný Mistr ale nedovolí, aby žák ztratil odvahu.

V dalším verši předkládá Pán metodu ke zvládnutí tohoto důležitého úkolu.

Bhagavadgíta, kapitola 2, verš 61:

“Proto, když je člověk všechny přivedl pod kontrolu a usebral svou mysl, měl by usednout k meditaci, odevzdáváje svoje srdce i duši Mně. Proto ten, jehož smysly jsou ovládané, je známý jako ten, kdo má vyrovnanou mysl.”

Velmi důležitou částí tohoto verše, v němž nám Pán dává povzbuzení, zní: „...odevzdáváje svoje srdce a duši Mně...“ Mistr prohlašuje, že pokud se Mu plně dáte, bude vás chránit před všemi nebezpečími a pády, zatímco když jste závislí pouze na vlastních silách, schopnostech a inteligenci, je tu vždy nebezpečí, že upadnete.

O tom mluví všichni velcí světci. Byť je vaše rozlišovací schopnost jakkoli rozvinutá, ať je vaše odříkání a ukázněnost sebevětší, ať se jakkoli snažíte, dokud spoléháte jen na své úsilí, schopnosti a inteligenci, je dosažení cíle velice nesnadné, pokud ne úplně nemožné. Ve skutečnosti je to opravdu nemožné, protože když se spoléháte jen na své vlastní schopnosti, znamená to, že vaše ego je dosud činné. Když závisíte na sobě, znamená to, že pracuje vaše ego, a je-li tu ego, je tu malá naděje na úspěch. Avšak když se hledající uchýlí do útočiště u nohou svého Mistra a zároveň s tím vyvíjí snahu, pak se jeho omezená energie a schopnosti stávají neomezenými. To je velmi důležitá pravda k pochopení. Když se opíráte jen sami o sebe, vaše kapacita je omezená, protože jste tam, kde víte, že jste – neosvícení a v nevědomosti. Proto nemůžete mít úspěch.

Jakmile získáte spojení s Mistrem, napojujete se na nekonečnou Energii. Mistr neboli Guru se vám může jevit jako lidská bytost. Oči vidí normální fyzické tělo, ale je to božská Energie, která skrze něho proudí k jeho žákům. Pravý Mistr nikdy neprohlašuje, že je to on sám, kdo koná práci pro druhé. Děkujete-li mu za milost, kterou od něj dostáváte, odpoví něco v tom smyslu, že to tak pro vás může být, ale popravdě řečeno jde o milost jeho Gurua. Kdybyste se za tímto Guruem svého Gurua vypravili, dostanete podobnou odpověď: „Vše se děje díky milosti mého Gurua.“ Všichni jsou vděční svému vlastnímu Guruovi a Guruem všech není nikdo jiný než Bůh!

Toto je tedy metoda, kterou Krišna předkládá Ardžunovi, a jde o zásadní informaci pro vaše chápání věcí. Navázat spojení s Guruem neznamená vytvořit si pouto s lidskou bytostí, jde o spojení s nekonečnou Energií. V Indii má vztah Mistr a žák hlubokou tradici, předávanou všemi významnými světci. Je nevyvratitelným faktem, že duchovně vést druhé může pouze ten, kdo je sám osvobozen od ega. Nekonečná moc Božství proudí skrze ty, kteří se osvobodili od ega. Pán v uvedeném verši říká, že to, co se Ardžunovi jeví jako nesnadné a skoro nemožné, je uskutečnitelné a může být dokonce i snadné, pokud věříte v Jeho Milost, díky které se vaše duchovní přeměna přiblíží nadosah.

„Proto, když je člověk všechny přivedl pod kontrolu a usebral svou mysl, měl by usednout k meditaci, odevzdáváje svoje srdce i duši Mně. Proto ten, jehož smysly jsou ovládané, je známý jako ten, kdo má vyrovnanou mysl.“

Proto, když meditujete, nespolehejte se na své vlastní schopnosti získat vnitřní mír, ale odevzdejte se. Pak se věci začnou odehrávat. Správnou přípravou je ukáznit své

smysly a mysl, usednout k meditaci, ale po tom, co tak učiníte, myslíte na Něho. Pokud se Mu při meditaci odevzdáte, věci se budou dít tím nejlepším způsobem, ať už používáte jakoukoli meditační techniku. Naopak, když se ve své mysli neodevzdáváte Mistrovi či Bohu, ani sebelepší meditační technika vám nepomůže.

Důležitá je také druhá část verše: „...*Proto ten, jehož smysly jsou ovládané, je známý jako ten, kdo má vyrovnanou mysl.*“ Znovu a znovu dostáváme v Bhagavadgítě stejnou odpověď. Klidnou mysl má pouze ten, kdo ovládl své smysly. Metodou k dosažení vyrovnanosti je ukázněnost, tu nelze nijak obejít. Stejně tak je ničím nenahraditelná oddanost Mistrovi. Lidé se pokoušejí hledat jiné cesty, protože nechtějí být závislí na guruovi. Mají pocit, že když následují guru, ztrácejí část své osobní svobody. Lidé také někdy vznášejí pochybnosti o velkých duchovních osobnostech, přestože je jejich poznání ještě málo rozvinuté a často také nemají dostatek informací.

Tyto verše Bhagavadgíty považuji za velmi důležité. Co tedy máme dělat, když jsou smysly svou povahou neukázněné a neustále strhávají naši mysl? Roztěkaná a přelétavá mysl nám potom způsobuje všechny problémy. V uvedeném verši sděluje Pán celému světu, jakým způsobem se k problému postavit. Měli bychom ukáznit své smysly a začít medítovat. Bez meditace se nepohneme z místa.

„...*odevzdávaje své srdce i duši Mně...*“ To znamená, že byste měli medítovat, ale nemyslet si přitom, že zvítězíte pouze svým vlastním přičiněním. Jako by Pán říkal: „*Meditujte, jak nejlépe umíte, ale upínejte se při tom na Mne. Nespoléhejte se na své schopnosti, ale předejte všechno Mně. Snažte se, ale jak to dopadne, nechte na Mně.*“

Nikdo nemůže ovládat svoji mysl, dokud nedostal nejprve pod kontrolu své smysly.

Verš vám předkládám proto, abyste se nevzdávali. Ve svém snažení neustávejte. Pokud se mě zeptáte: „Chápu, že se mám snažit, ale jak dlouho? Jak dlouho to ještě bude trvat?“, má odpověď zní: „Celý život.“ Protože usilujete o tu nejvyšší věc na světě. Abyste si vydělali na živobytí, museli jste projít určitým vzděláním a výcvikem. Vaše příprava trvala dvacet až třicet let. Pokud je vaším cílem to největší, čeho lze na světě dosáhnout, musíte být připraveni zaplatit. Váš život je tou cenou. Pro získání klidu a štěstí není jiné cesty.

.....